

[Indenrigsministeren.]

er forblevet uændrede. En gennemgribende Revision af Opstillingskredsens Antal og Grænser vilde paa Grund af de Forskydninger i Befolkningstallet, der er sket siden 1915, være meget ønskelig, men jeg har ment det forsvarligt at udskyde en saadan Revision til Gennemførelsen af den Valglov, som formentlig i en nærmere Fremtid skal udarbejdes paa Grundlag af et Grundlovsforslag.

Som Følge af Ændringerne i Befolkningens Fordeling har man derimod foreslaaet en ændret Fordeling af Mandaterne paa Landets 3 Omraader og paa Amts- og Storkredsene. Ved Mandaternes Fordeling paa Landets forskellige Dele er man bundet af Bestemmelserne i Grundlovens § 32, hvori det hedder, at der ved Kredsinddelingen skal tages Hensyn til saavel Folketal og Vælgertal som til Befolkningstæthed. Denne Bestemmelse blev ved Forslaget til Valgloven i 1915 ført ud i Livet paa den Maade, at der for hvert Omraade og for hver Kreds beregnedes et Forholdstal, der udgjorde Summen af Kredsens Folketal, Kredsens Vælgertal og 10 Gange Kredsens Areal i Kvadratkilometer. De Summer, som paa denne Maade blev beregnet for hver Kreds og hvert Omraade, blev derefter benyttet som Grundlag for Fordelingen af Mandaterne. Ved Lovens endelige Gennemførelse skete der dog en Forskydning i Forhold til det oprindelige Forslag til Fordel for de tyndere befolkede Egne, saaledes at den Faktor, hvormed Arealet indgik i Beregningen, blev ca. 14.

Siden 1915 er der sket meget stærke Forskydninger i Indbyggertal og Vælgertal, medens Arealet, bortset fra Sønderjyllands Indlemmelse, praktisk talt har holdt sig uforandret. Sammenligner man Summen af de Folketal og Vælgertal, der laa til Grund for 1915-Forslaget, med Summen af de sidste officielle Folketal og Vælgertal i 1945, viser det sig, at der er Tale om en Stigning paa ca. 99 pCt., medens Arealet i samme Periøde kun er steget med 10 pCt. Og da Stigningen i Folketallet ikke er jævnt fordelt over hele Landet, men er størst i Byerne og specielt i de store Byer, vil man forstaa, at en Anvendelse af 1915-Lovens Princip paa Forholdene, som de er i Dag, maa føre til en Forskydning af Mandaterne; selv om der stadig tages samme Hensyn til de tyndt befolkede Omraader som i 1915.

Det Hensyn, man i 1915-Loven tog til de tyndt befolkede Omraader, skete, som jeg nævnte før, derved, at man lod Fordelingen paavirke ikke blot af Folketal og Væl-

gertal, men ogsaa af en Værdi for det paa-gældende Omraades Udstrækning, som man satte til ca. 14 Gange Arealet i Kvadratkilometer.

Imidlertid er det klart, at naar man ved Udarbejdelsen af en ny Mandatfordeling vil tage samme Hensyn til de tyndt befolkede Dele af Landet som i 1915, maa den Faktor, hvormed Arealet skal indgaa i Beregningen, forhøjes, fordi det samlede Folketal og Vælgertal er steget væsentlig mere i disse 30 Aar end Arealet. Og en Beregning, der er foretaget i Ministeriet, viser, at Areal-faktoren herefter skulde være 25,38, som man har afrundet til 25. Grundlaget for Forslagets Mandatfordeling bliver derfor: Folketal + Vælgertal + 25 Gange Arealet i Kvadratkilometer, og den endelige Beregning er vist i Bemærkningerne til Forslaget. Nettoresultatet med Hensyn til Fordelingen af de 149 Mandater paa de 3 Hovedomraader, Hovedstaden, Øerne og Jylland, bliver da, at Hovedstaden faar en Forøgelse paa 4 Mandater, fra 24 til 28, medens Øerne gaar 1 ned fra 51 til 50, og Jylland gaar 2 ned fra 73 til 71. Folketingets Medlemstal udvides jo samtidig med 1.

Dette er altsaa Forslagets Udgangspunkt, men da Befolkningstallet jo stadig ændres og forskydes inden for Landets forskellige Dele, er det endvidere foreslaaet, at Mandatfordelingen ikke fastsættes endeligt i Valgloven, men at man alene angiver Grundlaget for Beregningen og paalægger Indenrigsministeren efter hver almindelig Folketælling, det vil sige hvert 5te Aar, at foretage en ny Fordeling under Hensyn til Forskydningerne i Befolkningstallet og saaledes, at Areal-faktoren stadig forøges med samme Procent, som Summen af Befolkningstallet og Vælgertallet er forøget i det tilsvarende Tidsrum.

Naar Fordelingen af det samlede Antal Mandater paa Omraader er foretaget, opstaar Spørgsmaalet om Fordelingen af de 105 Kredsmandater paa Omraaderne; og denne Fordeling foretages paa nøjagtig tilsvarende Maade og giver til Resultat, at Hovedstaden skal have 19 Kredsmandater mod hidtil 18, Øerne 36 mod hidtil 41 og Jylland 50 mod hidtil 58. Tillægsmandaternes Antal inden for hvert Omraade bliver derefter i Hovedstaden 9 mod hidtil 6, paa Øerne 14 mod hidtil 10 og i Jylland 21 mod hidtil 15. Grundlaget for Beregningerne er nærmere vist i Bemærkningerne til Forslaget.

Ved Anvendelse af den samme Fremgangsmaade fordeles efter Forslaget saa endelig Kredsmandaterne inden for hvert